C/2026/90054

30.6.2026

Rectificare la declarația comună „Europa pentru cultură – cultura pentru Europa”

(Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C, C/2026/3440, 25 iunie 2026)

Textul declarației comune se citește după cum urmează:

DECLARAȚIA COMUNĂ „EUROPA PENTRU CULTURĂ – CULTURA PENTRU EUROPA”

I. INTRODUCERE

1. La 12 noiembrie 2025, Comisia a prezentat Consiliului și Parlamentului European un proiect de declarație comună „Europa pentru cultură – cultura pentru Europa” (denumită în continuare „declarația comună”) ([1]). Scopul acestei declarații este de a asigura un angajament politic consolidat în domeniul culturii, în cadrul rolurilor și competențelor respective ale fiecărei instituții.

2. La 1 aprilie, Comitetul Reprezentanților Permanenți a autorizat președinția să înceapă discuțiile interinstituționale cu Parlamentul European și cu Comisia pe baza textului, astfel cum figurează în documentul 7663/26 REV 1, după ce acesta fusese examinat în cadrul Comitetului pentru cultură la 21 ianuarie și 17 februarie 2026.

3. Au avut loc patru reuniuni interinstituționale pentru a discuta textul declarației, trei la nivel tehnic (22 aprilie, 4 mai și 6 mai 2026) și una la nivel politic (18 mai 2026, la Strasbourg), în cadrul cărora s-a ajuns la un acord politic provizoriu cu Parlamentul European și cu Comisia. În anexă figurează compromisul la care s-a ajuns.

4. Declarația comună ar urma acum să fie semnată de către Parlamentul European, Consiliu și Comisie.

II. CONCLUZIE

Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat:

— să confirme acordul și

— să recomande Consiliului:

  — să aprobe textul „Declarației comune «Europa pentru cultură – cultura pentru Europa»”, astfel cum figurează în anexă și

  — să autorizeze președinția să semneze declarația în numele său.

([1]) Doc. 15410/25 ADD 2.

Съставено в Брюксел на осемнадесети юни две хиляди двадесет и шеста година.

Hecho en Bruselas, el dieciocho de junio de dos mil veintiséis.

V Bruselu dne osmnáctého června dva tisíce dvacet šest.

Udfærdiget i Bruxelles den attende juni to tusind og seksogtyve.

Geschehen zu Brüssel am achtzehnten Juni zweitausendsechsundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kuuenda aasta juunikuu kaheksateistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δεκαοκτώ Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι έξι.

Done at Brussels on the eighteenth day of June in the year two thousand and twenty six.

Fait à Bruxelles, le dix-huit juin deux mille vingt-six.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-ochtú lá déag de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a sé.

Sastavljeno u Bruxellesu osamnaestog lipnja godine dvije tisuće dvadeset šeste.

Fatto a Bruxelles, addì diciotto giugno duemilaventisei.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit sestā gada astoņpadsmitajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt šeštų metų birželio aštuonioliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonhatodik év június havának tizennyolcadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tmintax-il jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u sitta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, achttien juni tweeduizend zesentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia osiemnastego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego szóstego.

Feito em Bruxelas, em dezoito de junho de dois mil e vinte e seis.

Întocmit la Bruxelles la optsprezece iunie două mii douăzeci și șase.

V Bruseli osemnásteho júna dvetisícdvadsaťšesť.

V Bruslju, osemnajstega junija dva tisoč šestindvajset.

Tehty Brysselissä kahdeksantenatoista päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den artonde juni år tjugohundratjugosex.

За Европейския парламент
Por el Parlamento Europeo
Za Evropský parlament
For Europa-Parlamentet
Für das Europäische Parlament
Euroopa Parlamendi nimel
Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
For the European Parliament
Par le Parlement européen
Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
Za Europski parlament
Per il Parlamento europeo
Eiropas Parlamenta vārdā –
Europos Parlamento vardu
az Európai Parlament részéről
Ghall-Parlament Ewropew
Voor het Europees Parlement
W imieniu Parlamentu Europejskiego
Pelo Parlamento Europeu
Pentru Parlamentul European
Za Európsky parlament
Za Evropski parlament
Euroopan parlamentin puolesta
För Europaparlamentet

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puhemies
Ordförande

Roberta METSOLA

За Съвета на Европейския съюз
Por el Consejo de la Unión Europea
Za Radu Evropské unie
For Rådet for Den Europæiske Union
Für den Rat der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu nimel
Για το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Council of the European Union
Pour le Conseil de l'Union européenne
Thar ceann na Comhairle
Za Vijeće Europske unije
Per il Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes vārdā
Europos Sąjungos Tarybos vardu
Az Európai Unió Tanácsa részéről
Ghall-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea
Voor de Raad van de Europese Unie
W imieniu Rady Unii Europejskiej
Pelo Conselho da União Europeia
Pentru Consiliul Uniunii Europene
Za Radu Európskej únie
Za Svet Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston puolesta
För Europeiska unionens råd

Председател
El Presidente
Předseda
Formand
Der Präsident
Eesistuja
Ο Πρόεδρος
The President
Le Président
An tUachtarán
Predsjednik
Il Presidente
Priekšsēdētājs
Pirmininkas
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodniczący
O Presidente
Președintele
Predseda
Predsednik
Puheenjohtaja
Ordförande

Nikos CHRISTODOULIDES

За Европейската комисия
Por la Comisión Europea
Za Evropskou komisi
For Europa-Kommissionen
Für die Europäische Kommission
Euroopa Komisjoni nimel
Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
For the European Commission
Par la Commission européenne
Thar ceann an Choimisiúin
Za Europsku komisiju
Per la Commissione europea
Eiropas Komisijas vārdā –
Europos Komisijos vardu
az Európai Bizottság részéről
Ghall-Kummissjoni Ewropea
Voor de Europese Commissie
W imieniu Komisji Europejskiej
Pela Comissão Europeia
Pentru Comisia Europeană
Za Európsku komisiu
Za Evropsko komisijo
Euroopan komission puolesta
För Europeiska kommissionen

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puheenjohtaja
Ordförande

Ursula von der LEYEN

ANEXĂ

Proiect de declarație comună

„Europa pentru cultură – cultura pentru Europa”

Preambul

întrucât:

a) Europa este un continent în care arta, cultura, creativitatea ating niveluri incomensurabile și care se bucură de un bogat patrimoniu cultural și de o bogată istorie. Diversitatea și dinamismul din punct de vedere cultural ale Europei, alimentate de excelența artiștilor și a profesioniștilor săi din domeniul cultural și creativ, sunt fundamentale pentru valorile și identitatea UE, promovând un sentiment de apartenență europeană și de identitate europeană comună și consolidând democrația.

b) Sectoarele și industriile culturale și creative constituie segmente dinamice ale economiei. Acestea cuprind toate formele de exprimare și manifestare legate de arte, cultură și patrimoniul cultural, precum și sectorul audiovizual și mass-media. Ele reprezintă o resursă strategică pentru competitivitatea și coeziunea Europei, generând creștere economică și efecte de propagare pozitive între sectoare și teritorii, creând locuri de muncă calificate și alimentând avantajul UE în materie de creativitate și inovare.

c) Cultura și patrimoniul cultural sprijină valorile fundamentale pe care se întemeiază UE – respectarea demnității umane, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului (articolul 2 din TUE) – și reflectă mottoul „Unită în diversitate”. Obiectivele prioritare ale UE în domeniul culturii sunt respectarea și promovarea bogatei sale diversități culturale și lingvistice; asigurarea faptului că patrimoniul cultural al Europei este protejat și dezvoltat și încurajarea cooperării între statele membre (articolul 3 din TUE, articolul 167 din TFUE), sprijinind astfel acțiunile statelor membre în domeniul culturii.

d) Cultura și patrimoniul cultural creează un spațiu pentru a imagina scenarii dezirabile privind viitorul și sunt vitale pentru modul de viață european. Ele oferă o platformă pentru dialogul public, unesc comunitățile, îmbogățesc viețile, aduc coeziune în societățile noastre și reprezintă un vector important pentru acțiunea externă a UE. UE își poate mobiliza bunurile culturale pentru a consolida reziliența, a promova pacea și democrația și a inspira soluții inovatoare care să contribuie la dezvoltarea durabilă.

e) Cultura este o resursă strategică pentru ca UE să facă față realităților presante din prezent, cum ar fi tensiunile geopolitice și geoeconomice, încălzirea globală și degradarea mediului, inegalitățile sociale și economice, schimbările tehnologice rapide, evoluțiile demografice, precum și o criză în domeniul sănătății mintale. În același timp, sectoarele și industriile culturale și creative, inclusiv industriile audiovizuale, se confruntă cu propriile provocări, necesitând sprijin specific și acțiuni decisive.

f) Prezenta declarație prezintă o viziune strategică pe termen lung pentru a plasa cultura în centrul identității Europei, bazându-se, de asemenea, pe realizările planurilor de lucru ale UE în domeniul culturii. Prin intermediul acesteia se subliniază importanța culturii pentru indivizi, comunități și UE și se consolidează drepturile și principiile culturale. Se recunoaște că activitățile, bunurile și serviciile culturale transmit identități, valori și semnificații. De asemenea, se reafirmă că Uniunea ar trebui să țină seama de aspectele culturale în toate acțiunile sale, în special pentru a respecta și a promova diversitatea culturilor sale.

g) Recunoscând rolul de sprijin al UE în domeniul culturii, prezenta declarație afirmă angajamentele și responsabilitățile politice comune ale Parlamentului European, Consiliului Uniunii Europene și Comisiei Europene – în limitele competențelor lor și în deplină conformitate cu dreptul Uniunii – care sunt inspirate de direcțiile-cheie stabilite în Busola Comisiei pentru cultura Europei din 2025.

Declarație comună privind Europa pentru cultură – cultura pentru Europa

Ne propunem să promovăm și să poziționăm cultura atât ca resursă pentru unitatea, democrația, diversitatea, excelența și competitivitatea europeană, cât și ca beneficiar al acestora. Și, prin urmare, ne angajăm:

— să consolidăm rolul Uniunii Europene ca motor cultural mondial și ca centru dinamic de creativitate, în care toată lumea să poată crea, să aibă acces la cultură și să se poată implica liber în cultură; un rol care susține drepturile culturale și capacitează cetățenii și profesioniștii din sectorul creativ;

— să asigurăm faptul că cultura rămâne o forță motrice a structurii socioeconomice și teritoriale a Europei, recunoscând valoarea intrinsecă, societală, civică și economică a culturii, precum și potențialul său transformator;

— să promovăm măsuri pentru a capacita, a prospera, a inova și a concura la nivel mondial;

— să recunoaștem valoarea intrinsecă a culturii și rolul acesteia de bun public, care contribuie la reziliența și creșterea durabilă a UE.

În conformitate cu aceste angajamente și cu cele patru direcții principale ale Busolei pentru cultura Europei, declarăm că susținem următoarele principii pentru politicile culturale din Europa.

1. **Libertatea de exprimare artistică** și libertatea de a crea reprezintă fundamentul culturii și joacă un rol indispensabil în promovarea societăților democratice și în susținerea valorilor europene.

Ne angajăm:

— să protejăm libertatea de exprimare artistică și respectarea valorilor UE ca piatră de temelie a democrației și a drepturilor fundamentale în cadrul Uniunii Europene;

— să protejăm artiștii și profesioniștii din sectorul cultural împotriva cenzurii, a intimidării și a ingerințelor nejustificate;

— să protejăm independența instituțiilor culturale.

2. **Diversitatea culturală și lingvistică** reprezintă valori fundamentale pe care se întemeiază UE. Ne angajăm:

— să sprijinim, să celebrăm și să conservăm bogata diversitate culturală și lingvistică a Uniunii Europene și suveranitatea sa culturală;

— să promovăm bogata diversitate a operelor culturale și a conținutului cultural create în Europa, în special online, sprijinind vizibilitatea și facilitatea descoperirii acestora în toate limbile oficiale ale UE, cu respectarea deplină a diversității lingvistice.

3. Accesul la cultură este un pilon fundamental al societăților democratice și favorabile incluziunii. Ne angajăm:

— să îmbunătățim accesul incluziv la cultură și la patrimoniul cultural, participarea la acestea, utilizarea lor și beneficiile pe care le aduc pentru toți, în special pentru generațiile mai tinere;

— să acordăm o atenție deosebită drepturilor culturale, care cuprind și accesul la cultură, ale persoanelor vulnerabile, inclusiv ale persoanelor cu dizabilități, ale persoanelor marginalizate sau defavorizate și ale persoanelor care locuiesc în zone rurale, îndepărtate sau insuficient deservite – inclusiv în zone expuse riscului de depopulare sau care se confruntă cu provocări socioeconomice;

— să consolidăm și să îmbunătățim infrastructura culturală în întreaga Europă, acordând atenție remedierii disparităților socioeconomice și teritoriale și stimulând participarea culturală la nivel local.

4. Orice persoană are dreptul la **condiții de muncă echitabile, corecte, sănătoase și sigure**, inclusiv artiștii și profesioniștii din sectorul cultural care se află în centrul sectoarelor și industriilor noastre culturale și creative. O remunerare echitabilă și condiții de muncă adecvate sunt fundamentale pentru libertatea artistică și diversitatea culturală. Ne angajăm:

— să promovăm, respectând în același timp rolul și autonomia partenerilor sociali, o remunerare echitabilă, o protecție socială adecvată, accesul la dezvoltarea competențelor și mobilitate pentru toți artiștii și profesioniștii din sectorul cultural, precum și să sprijinim drepturile lor de negociere colectivă și să promovăm securitatea și sănătatea lor în muncă, inclusiv sănătatea lor mintală;

— să promovăm egalitatea de gen în cultură și în patrimoniul cultural și să protejăm drepturile artiștilor și ale profesioniștilor cu dizabilități din domeniul culturii.

5. **Tinerii** sunt esențiali pentru modelarea viitorului Europei și a peisajului său cultural divers. Ne angajăm:

— să promovăm reprezentarea și participarea tinerilor la modelarea politicilor culturale pentru a le amplifica vocea în procesele decizionale care îi privesc;

— să sprijinim artiștii tineri și emergenți, inclusiv persoanele marginalizate sau defavorizate, recunoscând contribuția acestora la cultura și patrimoniul Europei.

— să încurajăm cooperarea și schimburile intergeneraționale între artiști pentru a asigura transferul de competențe, cunoștințe și tradiții.

6. Sinergia dintre **cultură, arte și educație** este fundamentală pentru dezvoltarea și prosperitatea viitoarelor societăți. Ne angajăm:

— să promovăm educația în domeniul artei pentru toți în cadrul învățării formale, nonformale și informale, ca parte a învățării pe tot parcursul vieții, contribuind astfel la diversitatea și reziliența UE.

— să sprijinim abordarea STIAM (științe, tehnologie, inginerie, arte și matematică) și sinergiile interdisciplinare și transdisciplinare dintre cultură, arte, științe și tehnologie.

7. Implicarea culturală s-a dovedit a avea un impact pozitiv asupra **sănătății și bunăstării** persoanelor și a comunităților. Ne angajăm:

— să promovăm – prin intermediul politicilor noastre – efectele pozitive ale culturii și ale participării culturale asupra sănătății și bunăstării;

— să facem schimb de bune practici și de abordări inovatoare între sectoare.

8. Utilizarea, dezvoltarea și guvernanța etică, durabilă și responsabilă a sistemelor de **inteligență artificială** (IA) ar trebui să promoveze creativitatea umană printr-o abordare echitabilă, centrată pe factorul uman și bazată pe drepturi. Ar trebui: să respecte drepturile culturale, accesibilitatea, incluziunea și diversitatea culturală; să promoveze și să contribuie la facilitarea descoperirii și vizibilitatea conținutului european, național și local; să stimuleze competitivitatea, să contracareze decalajele digitale și să promoveze incluziunea digitală. Ne angajăm:

— să promovăm creația umană și suveranitatea digitală culturală și lingvistică europeană și să abordăm riscurile etice legate de prejudecăți și de omogenizarea culturală;

— să protejăm drepturile de proprietate intelectuală, prin abordarea impactului IA asupra creatorilor și asupra remunerării corecte a acestora, fiind în același timp deschiși la inovare;

— să promovăm transparența conținutului generat de IA pentru a facilita distincția dintre acesta și conținutul uman;

— să monitorizăm și să atenuăm impactul IA asupra locurilor de muncă, precum și să sprijinim sectoarele și industriile culturale și creative în ceea ce privește adaptarea la schimbările tehnologice și dobândirea de competențe digitale;

— să promovăm utilizarea IA ca instrument de sprijinire a profesioniștilor din sectoarele culturale și creative și să permitem sectoarelor și industriilor culturale și creative să valorifice oportunitățile oferite de aceste tehnologii, consolidând astfel capacitatea de inovare a Europei și competitivitatea tehnologică la nivel mondial.

9. **Patrimoniul cultural** face legătura între trecutul și viitorul nostru. El este un simbol al unității în diversitate și o piatră de temelie a identității, democrației și rezilienței noastre. Ne angajăm:

— să protejăm, să salvgardăm și să promovăm bogatul patrimoniu natural și cultural al Europei – atât material, cât și imaterial – valorificând în același timp tehnologiile digitale pentru a promova conservarea și inovarea acestuia, precum și accesul la acesta;

— să îmbunătățim gradul de conștientizare, cercetarea și consolidarea capacităților, precum și utilizarea și interoperabilitatea bazelor de date și a tehnologiilor digitale pentru a face față amenințării reprezentate de traficul de bunuri culturale și de alte infracțiuni conexe, promovând în același timp cooperarea între profesioniștii relevanți, cum ar fi profesioniștii din domeniul patrimoniului, al asigurării respectării legii sau al vămilor, inclusiv în contextul internațional.

— să promovăm schimburile intergeneraționale pentru a asigura transmiterea patrimoniului cultural și a cunoștințelor de la generațiile mai în vârstă la cele mai tinere.

10. Cultura și patrimoniul cultural promovează **dezvoltarea regională și teritorială, reziliența, coeziunea socială și convergența** între regiunile Europei. Ele trebuie, de asemenea, să fie protejate în perioade de criză, inclusiv împotriva riscurilor precum efectele schimbărilor climatice. Ne angajăm:

— să valorificăm potențialul culturii și al patrimoniului cultural, în sinergie cu alte domenii, pentru a spori atractivitatea tuturor teritoriilor și a aborda provocările teritoriale, inclusiv combaterea declinului demografic, în special în zonele periferice, rurale, îndepărtate și insuficient deservite, și în regiunile ultraperiferice ale UE;

— să promovăm turismul cultural durabil, care respectă patrimoniul cultural, peisajele și practicile comunității, și să contribuim la dezvoltarea regională și locală;

— să explorăm diferite modalități de integrare a culturii și a patrimoniului cultural în cooperarea privind pregătirea pentru situații de criză, securitatea și planificarea în materie de pregătire pentru situații de criză, gestionarea crizelor și a riscurilor, reconstrucția post-criză, redresarea și procesele de consolidare a păcii.

11. Cultura, inclusiv patrimoniul cultural, joacă un rol esențial în **tranziția către durabilitatea mediului**, deoarece modelează valorile, comportamentele și practicile care stau la baza dezvoltării responsabile din punct de vedere al mediului. Ne angajăm:

— să subliniem importanța culturii în răspunsul în materie de politici la provocările ecologice, promovând arhitectura, designul, salvgardarea patrimoniului, o gestionare a peisajului care vizează calitatea, inovarea, incluziunea și excelența, precum și încurajând adoptarea de instrumente și abilități practice în materie de înverzire și permițând agenților culturali și de patrimoniu să conducă și să schimbe discursurile în procesul de cocreare cu comunitățile.

12. Pentru a realiza obiectivele ambițioase ale prezentei declarații și a valorifica pe deplin impactul transversal al culturii, este necesar să se promoveze cultura în politicile interne și externe ale UE, să se abordeze nevoile sectoarelor și industriilor culturale și creative și să se investească în acestea, precum și să se monitorizeze progresele. Ne angajăm:

— să sprijinim durabilitatea sectoarelor și industriilor culturale și creative și să protejăm patrimoniul cultural, inclusiv prin încurajarea diferitelor forme de finanțare și prin luarea în considerare a unor moduri inovatoare și alternative de finanțare la toate nivelurile de guvernanță;

— să asigurăm integrarea eficace a culturii în strategiile, politicile și acțiunile relevante ale UE și în instrumentele de finanțare corespunzătoare de la faza timpurie de proiectare până la punerea în aplicare;

— să îmbunătățim circulația transfrontalieră a operelor culturale europene în toată diversitatea lor;

— să menținem un dialog strâns și periodic cu părțile interesate relevante;

— să promovăm prezenta declarație – în cadrul rolurilor și competențelor respective ale semnatarilor – în relațiile UE cu țările partenere și cu organizațiile internaționale relevante și să încurajăm colaborarea în cadrul forurilor multilaterale.

— să promovăm inițiative menite să îmbunătățească disponibilitatea unor date solide și comparabile privind cultura pentru a sprijini dezvoltarea unor politici culturale bazate pe date concrete;

— să examinăm progresele înregistrate în domeniile vizate de prezenta declarație.